gemeente Eersel
kempisch wonen in een wereldregio

Raadsvoorstel

Raad d.d.	3 november 2026	**Portefeuillehouder**	ICU
Commissie d.d.	13 oktober 2026	**Opsteller**	baar01 & jcor11
B&W d.d.	22 september 2026	**Zaaknr.**	Z26001251

Onderwerp

Subsidieverordening gebiedsgerichte verduurzaming woningen gemeente Eersel

Voorstel

De raad voor te stellen:

1. De 'Subsidieverordening gebiedsgerichte verduurzaming woningen gemeente Eersel' vast te stellen, waarmee:
    a. eigenaar-bewoners van woningen en VvE's, als onderdeel van een gebiedsgericht verduurzamingsplan, extra worden gestimuleerd om energiebesparende isolatiemaatregelen te realiseren;
    b. eigenaar-bewoners van slecht geïsoleerde woningen met een lage WOZ-waarde in de hele gemeente extra ondersteuning krijgen bij het realiseren van energiebesparende isolatiemaatregelen, in lijn met de voorwaarden van de Regeling specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie.

Inleiding/aanleiding

In 2050 moeten alle woningen op een duurzame manier worden verwarmd. Dit lijkt nog ver weg, maar er moet nog veel gebeuren voor we daar zijn. In het Klimaatakkoord is afgesproken dat gemeenten een regierol hebben om inwoners hierbij te ondersteunen. Dit doen we in de gemeente Eersel op dit moment met een gemeentebrede aanpak, onder andere met de inzet van energiecoaches en een subsidieregeling (sinds 2023). We zien echter dat de impact van deze aanpak te klein is om de doelen voor 2030 en 2050 te halen.

Het college werkt ook aan het wettelijk verplichte Warmteprogramma. Elke gemeente moet uiterlijk eind 2027 zo'n omgevingsprogramma hebben vastgesteld. Het Warmteprogramma beschrijft het tijdspad en de benodigde maatregelen om uiterlijk in 2050 alle gebouwen in de gemeente duurzaam te verwarmen. Om extra vaart te maken, en gemeentelijke middelen en capaciteit effectief te besteden, is ervoor gekozen de gebiedsgerichte verduurzamingsaanpak te hanteren.[1] Deze aanpak wordt geadviseerd door het Rijk en houdt in dat we met gebiedsgerichte verduurzamingsplannen focus aanbrengen in de ondersteuningsaanpak van de gemeente. Zo verwacht het college met meer inwoners in contact te komen en de verduurzaming van de woningen te kunnen versnellen.

De subsidieverordening gebiedsgerichte verduurzaming woningen gemeente Eersel (bijlage 1) is een belangrijk instrument in het aanbod van de gemeente en versterkt de effectiviteit van de gebiedsgerichte verduurzamingsaanpak. Voor de verdere uitwerking van het Warmteprogramma en de gebiedsgerichte verduurzamingsplannen is het belangrijk om te weten of we als gemeente kunnen blijven beschikken over een subsidieverordening als onderdeel van het ondersteuningsaanbod richting inwoners.

[1] Dit is vastgelegd in de uitgangspuntennotitie voor het Warmteprogramma die op 6 mei 2025 door het college is vastgesteld. De uitgangspuntennotitie kan worden geraadpleegd via deze link.

Het Rijk heeft nog aanvullende financiële middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten om inwoners met slecht geïsoleerde woningen onder de gemiddelde WOZ-waarde extra te kunnen ondersteunen (de SPUK-LAI middelen). In deze subsidieverordening zijn ook de voorwaarden opgenomen voor het verstrekken van die middelen.

Wettelijk en/of beleidskader

In 2019 is door overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties **het Klimaatakkoord** gesloten. Hierin zijn afspraken gemaakt om maatregelen te nemen die de opwarming van de aarde moeten beperken. Het doel was destijds om in 2030 te streven naar 49% CO_2-reductie. Dit is inmiddels opgehoogd naar 55%. In het Klimaatakkoord is ook het doel opgenomen om toe te werken naar een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2050. Gemeenten hebben een regierol om inwoners hierbij te ondersteunen.

In de **Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie** en het **Besluit gemeentelijke instrumenten warmtetransitie** wordt een verplichting opgenomen voor gemeenten om uiterlijk op 31 december 2027 een Warmteprogramma te hebben vastgesteld.

In de **Uitgangspuntennotitie voor het Warmteprogramma**, die in mei 2025 door het college is vastgesteld, stelt het college een gebiedsgerichte verduurzamingsaanpak als één van de uitgangspunten voor het Warmteprogramma.

Argumenten

1.1. Door de subsidie slechts tijdelijk beschikbaar te stellen, creëren we bij inwoners een gevoel van urgentie tot het nemen van verduurzamingsmaatregelen.
Het doel van de nieuwe subsidieverordening is om de verduurzaming van de gebouwde omgeving te versnellen. We zien echter dat de huidige subsidieverordening, zonder afbakening in tijd en locatie, voor inwoners zelden dé reden is om te gaan verduurzamen. In de nieuwe subsidieverordening laten we de periode dat inwoners aanspraak kunnen maken op subsidie aansluiten bij de duur van de gebiedsgerichte verduurzamingsplannen. In deze periode zijn we als gemeente veel in een kern of buurt actief en zichtbaar. Dan kan de tijdelijkheid van de subsidieregeling bij inwoners het gevoel van urgentie creëren om met de verduurzaming aan de slag te gaan. In het Warmteprogramma, dat in de eerste helft van 2027 wordt vastgesteld, wordt een duidelijke planning met de volgorde van de kernen en buurten opgenomen, zodat het voor inwoners duidelijk is wanneer hun buurt aan de beurt is met een gebiedsgericht verduurzamingsplan en er dus aanspraak gemaakt kan worden op de gemeentelijke subsidie. De volgorde wordt bepaald op basis van objectieve criteria, zoals de aanwezige (kans op) energiearmoede of de potentiële besparing van aardgas.

1.2. We gebruiken de subsidie primair als middel om inwoners te activeren om aan de slag te gaan met de verduurzaming van hun woning, in plaats van een extra financiële meevaller.
De ervaringen met onze huidige subsidieregeling laten zien dat we vooral de groep inwoners bereiken die ook zonder gemeentelijke subsidie verduurzaamt, de koplopers. De gemeentelijke subsidie is in dat geval een extra financiële meevaller. Met de voorgestelde subsidieverordening willen we juist de groep inwoners, die nu nog niet actief bezig is met verduurzaming, aanzetten tot het isoleren van hun woning. Deze groep heeft, naast een financiële stimulans, vaak ook behoefte aan begeleiding en ontzorging. We verwachten dat een subsidie, ter hoogte van 50% van de landelijke ISDE-subsidie, een voldoende stimulerende en aanjagende werking heeft om deze groep inwoners aan de slag te krijgen. Om inwoners vervolgens ook meer maatregelen te laten nemen, is in de verordening ook een verdubbeling van subsidiebedragen opgenomen voor inwoners die twee of meer isolatiemaatregelen laten treffen.
Hiermee zetten we de gemeentelijke subsidie in als een middel om inwoners te overtuigen om

te gaan verduurzamen, in plaats van een financiële meevaller achteraf en worden de beperkte gemeentelijke middelen daarmee doelmatiger besteed.

1.3. *Inwoners met een verhoogd risico op energiearmoede kunnen tot en met 2030 altijd aanspraak maken op subsidie.*
Gemeenten hebben, via de specifieke uitkering 'Lokale aanpak isolatie' (SPUK-LAI), voor de periode tot en met 2030 financiële middelen ontvangen vanuit het Rijk. Deze middelen zijn bedoeld om inwoners van slecht geïsoleerde woningen met een lage WOZ-waarde extra te ondersteunen bij het isoleren van hun woning. Deze doelgroep heeft namelijk een verhoogd risico op energiearmoede. Gedurende de looptijd van de SPUK-LAI kan deze groep inwoners te allen tijde aanspraak maken op subsidie, ook wanneer in hun buurt geen gebiedsgerichte aanpak actief is. Zo voorkomen we dat we geld laten liggen en inwoners onnodig het risico lopen op energiearmoede. Voor deze doelgroep hanteren we, gedurende de looptijd van de SPUK-LAI, subsidiebedragen gelijk zijn aan de ISDE-bedragen in plaats van 50%.

1.4. *Door per isolatiemaatregel een maximaal subsidiebedrag te hanteren, begrenzen we de subsidie voor de grootste woningen.*
In de subsidieverordening nemen we een maximum subsidiebedrag per isolatiemaatregel op van € 750,-. Bij verdubbeling bij twee of meer maatregelen en voor SPUK-LAI woningen geldt een gecorrigeerd, hoger maximum.[2] Het maximum subsidiebedrag is een extra aanscherping op de maximale subsidiabele oppervlakte. Met dit maximum begrenzen we de subsidie voor de groep inwoners met de grootste woningen, zonder dat dit ten koste gaat van de inwoners met kleinere woningen.

1.5. *Met deze gemeentelijke subsidieverordening bieden we inwoners langjarig zekerheid over de beschikbaarheid van subsidie.*
In het Warmteprogramma werken we de langjarige ondersteuningsaanpak uit waarmee we als gemeente inwoners willen ondersteunen bij de verduurzamingsopgave. In het kader van gelijkheid vindt het college het van belang uw raad een uitspraak te laten doen over de langjarige wenselijkheid van een dergelijke subsidieregeling. Inwoners moeten de zekerheid hebben dat ze, uitzonderingen daargelaten, op enig moment aanspraak kunnen maken op deze subsidieregeling. Hiervoor is een langjarig commitment nodig en daarom brengt het college deze subsidieverordening – in voorbereiding op het Warmteprogramma – al naar uw raad. Met deze subsidieverordening biedt de gemeente inwoners de zekerheid en voorspelbaarheid die op dit moment vanuit het Rijk nog ontbreekt.[3]

1.6. *De verordening biedt ruimte voor 'doe het zelvers' en voor inwoners die biobased materiaal willen gebruiken.*
Het college wil met de subsidieverordening iedereen motiveren om aan de slag te gaan. Daarom is in de verordening ook ruimte opgenomen voor inwoners die zelfstandig, zonder hulp van een isolatiebedrijf, isolatiemaatregelen willen aanbrengen. Voor deze doelgroep is een subsidie van 50% van de materiaalkosten opgenomen. Verder motiveren we inwoners met een aanvullende subsidie ook om biobased materiaal te gebruiken. Zo geven we invulling aan de ambitie om circulariteit te bevorderen, zoals ook is vastgelegd in het convenant 'Biobased bouwen en telen' van de Metropoolregio Eindhoven die door de gemeente Eersel is ondertekend.

[2] Bij een woning binnen de SPUK-doelgroep valt, hanteren we 100% van het ISDE-bedrag in plaats van 50%. Dit maakt dat we het maximumbedrag aan subsidie per maatregel verdubbelen naar €1.500,-. Bij twee maatregelen wordt dit een €3.000,-

[3] De landelijke subsidieregeling voor verduurzamingsmaatregelen (de ISDE) loopt in ieder geval tot en met 2030. Hoewel de verwachting is dat daarna de subsidieregeling in enige vorm wordt doorgezet, is hier nog geen uitsluitsel over.

gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

Alternatieven

1.1. *Standaard 25% van het ISDE-subsidiebedrag hanteren, in plaats van 50%.*
In de voorgestelde verordening hanteren we subsidiebedragen per vierkante meter die overeenkomen met 50% van de ISDE-subsidiebedragen. Deze bedragen worden voor de grootste woningen nog extra begrensd op een maximum van € 750,- per maatregel. Het is mogelijk om 25% van het ISDE-subsidiebedrag per maatregel te hanteren als uitgangspunt in plaats van de voorgestelde 50%. De bijdrage aan de SPUK-LAI doelgroep, blijft in dit geval wel gelijk.
We verwachten dan echter dat de stimulerende en aanjagende werking voor inwoners minder is, ten opzichte van 50%. Hiermee zal dan ook het succes van een gebiedsgericht verduurzamingsplan verminderen. Daarnaast verwachten we dat de extra besparing erg gering is (€ 114.000,- in totaal), omdat de hoogste subsidiebedragen al worden begrensd op € 750,-. Door 25% van het ISDE-subsidiebedrag te hanteren als uitgangspunt, zal een subsidiebedrag van € 750,- bijna nooit gehaald gaan worden, vanwege de geldende maximaal subsidiabele oppervlakte.

1.2. *Een versoberde subsidieverordening vaststellen, zonder verdubbeling van subsidiebedragen bij twee of meer maatregelen.*
In de voorgestelde subsidieverordening worden subsidiebedragen verdubbeld wanneer een inwoner twee of meer maatregelen neemt. Deze bepaling brengt extra financiële lasten met zich mee voor de gemeente. Toch is het niet gewenst om een subsidieverordening zonder verdubbelingen vast te stellen. Verdubbeling van het subsidiebedrag bij twee of meer maatregelen zorgt er namelijk voor dat inwoners gestimuleerd worden om meer maatregelen te treffen en echt werk te maken van het verduurzamen van hun woning (zie ook argument 1.2).

1.3. *Enkel een gemeentelijke subsidieverordening vaststellen voor woningen die tot de doelgroep van de SPUK-LAI behoren en de subsidieverordening daarmee loskoppelen van de gebiedsgerichte aanpak.*
Het is mogelijk om een subsidieverordening vast te stellen, uitsluitend voor slecht geïsoleerde woningen met een lage WOZ-waarde. Voor deze groep woningen ontvangt de gemeente middelen vanuit het Rijk. Op deze manier zijn er geen aanvullende gemeentelijke middelen nodig. Tegelijkertijd wordt de gemeentelijke subsidieverordening in dat geval losgekoppeld van de gebiedsgerichte verduurzamingsplannen. Dit is niet wenselijk. Vooral omdat de tijdelijkheid van de voorgestelde subsidieverordening dient als belangrijk instrument om inwoners aan te zetten tot het verduurzamen van hun woning (zie ook argument 1.1 en 1.2). Op het moment dat we in de gebiedsgerichte aanpak niet beschikken over een extra financiële stimulans als mogelijkheid om het gesprek te starten met inwoners, zal deze groep inwoners minder snel in actie komen en isolerende maatregelen treffen.

Risico's

1.1. *We maken met de voorgestelde subsidieverordening als gemeente onderscheid op basis van de locatie waar inwoners wonen.*
Het college hanteert met deze subsidieverordening een innovatieve aanpak om een balans te vinden tussen benodigde middelen en het te bereiken effect. Echter, doordat we de verduurzamingsplannen gefaseerd willen laten vaststellen, maken we als gemeente op basis van locatie onderscheid in wanneer een inwoner aanspraak kan maken op subsidie. Het college is ervan overtuigd dat dit kan. Het Rijk adviseert gemeenten namelijk om de gebiedsgerichte aanpak toe te passen binnen de warmtetransitie. Het valt echter niet uit te sluiten dat inwoners hiertegen in bezwaar of beroep gaan.

1.2. Inwoners kunnen wachten met het nemen van verduurzamingsmaatregelen tot er een verduurzamingsplan van toepassing is.
Het college verwacht met deze subsidieverordening inwoners te kunnen activeren die anders geen, of pas later, verduurzamingsmaatregelen nemen. Echter, dit principe kan ook een averechts effect hebben, namelijk dat inwoners wachten met het nemen van verduurzamingsmaatregelen tot er in hun kern of buurt een verduurzamingsplan actief is. Dit effect zal bij deze subsidieverordening gaan plaatsvinden, maar de mate waarin is onbekend. Door in het Warmteprogramma een overzichtelijke planning te maken met wanneer we per kern en buurt een verduurzamingsplan opstellen, informeren we inwoners over wanneer zij aan de beurt zijn. We verwachten voor een aanzienlijk deel van de kernen de komende 5 jaar al een verduurzamingsplan op te gaan stellen.

1.3. We voorzien op dit moment dat inwoners in het buitengebied de komende jaren nog geen aanspraak kunnen maken op de subsidie.
In de uitgangspuntennotitie voor het Warmteprogramma is opgenomen dat de komende jaren de nadruk ligt op de kernen. Dit omdat er voor het buitengebied nog belemmeringen zijn die eerst moeten worden opgelost. De belangrijkste daarin zijn de regels die gelden voor de bescherming van soorten als de vleermuis en zwaluw. Woningeigenaren zijn wettelijk verplicht om, voordat ze gaan isoleren, een ecologisch onderzoek te laten uitvoeren om uit te sluiten dat in de spouwmuur of onder het dak deze dieren zijn gehuisvest. Voor de bebouwde kommen ondervangen we dit door een Soortenmanagementplan op te stellen, waarbij we als gemeente compenserende maatregelen nemen. Hierdoor hoeven inwoners zelf geen ecologisch onderzoek meer uit te voeren. Voor het buitengebied is een dergelijke oplossing een stuk complexer. Daarom hebben we besloten de inzet van de gemeente de komende jaren te focussen op de kernen. Dat heeft tot indirect gevolg dat woningen in het buitengebied die periode geen aanspraak kunnen maken op deze regeling.

Financieel

Voorgestelde wijze subsidieplafond per gebiedsgericht verduurzamingsplan
Dit raadsvoorstel kent in directe zin geen financiële consequenties en daarom vragen we in dit voorstel ook geen budget. Het budget voor de SPUK-LAI doelgroep is al beschikbaar. Voor de gebiedsgerichte aanpak wordt per verduurzamingsplan budget gevraagd bij uw raad. Bij het opstellen van een verduurzamingsplan wordt telkens een inschatting gemaakt van de benodigde financiële middelen. Wanneer uw raad vervolgens financiële middelen beschikbaar stelt voor een verduurzamingsplan, kan het college het betreffende verduurzamingsplan vaststellen.

Voor het verduurzamingsplan voor de kern Duizel zijn in de begroting 2027-2030, conform de voorjaarsnota, al middelen opgenomen voor de subsidieverordening. Dit loopt vooruit op de vaststelling van de subsidieverordening, maar is nodig om – bij een positief besluit van uw raad – in 2027 te kunnen starten met de uitvoering. Op het moment dat uw raad besluit de subsidieverordening niet vast te stellen, vervalt ook een deel van het gevraagde budget in de begroting 2027-2030.

Warmteprogramma
Bij het raadsvoorstel van het warmteprogramma in de eerste helft van 2027 wordt een voorstel gedaan voor bekostiging van de overige toekomstige gebiedsgerichte verduurzamingsplannen. Hierin wordt ook dieper ingegaan op de financiële consequenties voor de komende tien jaar voor van deze subsidieverordening. Vervolgens ontvangt uw raad in iedere voorjaarsnota een voorstel voor de bekostiging van nieuwe gebiedsgerichte verduurzamingsplannen.
Een eerste inschatting van de totale kosten voor deze subsidieverordening bedraagt € 2.920.000,-, waarvan € 920.000,- bekostigd kan worden uit SPUK-LAI middelen. Deze inschatting is gebaseerd op een aantal keuzes en aannames. Deze zijn hieronder verder toegelicht.

Aannames berekeningen op woningniveau
Voor elke woning is op basis van bouwjaar en energielabel bepaald welke isolatiemaatregelen nog genomen moeten worden. Daarbij wordt ook aangenomen dat de woning deze maatregelen nog niet genomen heeft. Ook wordt er gerekend met een gemiddelde oppervlakte per maatregel, op basis van de gemiddelde oppervlakte die tot op heden al geïsoleerd is met ISDE-subsidie.
Deze aannames geven naar alle waarschijnlijkheid een overschatting van wat er nog geïsoleerd moet worden in de gemeente.

Keuzes en aannames subsidieverordening
In de nieuwe subsidieverordening zijn de volgende keuzes gemaakt die financiële impact hebben:

- de subsidie is beschikbaar voor eengezinswoningen en VvE's;
- voor de hoogte van de subsidie hanteren we per isolatiemaatregel 50% van de landelijke ISDE-subsidiebedragen;
- we hanteren een maximum subsidiebedrag per isolatiemaatregel van € 750,-;
- voor de SPUK-LAI doelgroep hanteren we 100% van de landelijke ISDE-subsidiebedragen, zolang we beschikking hebben over de Rijksmiddelen;
- bij 2 of meer maatregelen verdubbelen we de subsidie.

Vervolgens zijn voor het maken van een indicatief financieel kostenplaatje de volgende aannames gemaakt:

- er is alleen gekeken naar de woningen in de kernen, dus niet in het buitengebied;
- we gaan ervan uit dat 30% van de woningen alle benodigde isolatiemaatregelen nemen.

Op het moment dat de subsidieverordening beter loopt dan verwacht en het subsidieplafond voortijdig wordt bereikt, komen wij terug bij uw raad met een voorstel voor aanvullend budget.

Communicatie/Participatie

Het is de bedoeling dat de subsidieverordening per 1 januari 2027 in werking treedt. Communicatie over de subsidieverordening vindt in de betreffende kernen en buurten plaats als onderdeel van de op te stellen verduurzamingsplannen. We stellen nu samen met inwoners het eerste verduurzamingsplan op voor de kern Duizel. Dit verduurzamingsplan gaat van 2027 tot en met 2031 lopen.

Verder is het van belang om inwoners duidelijk te informeren wanneer hun kern of buurt aan de beurt is voor een verduurzamingsplan. In de eerste helft van 2027 stellen we het Warmteprogramma vast waarin de planning per kern en buurt wordt opgenomen. Zodra het Warmteprogramma is vastgesteld, communiceren we hierover op onze website en via andere kanalen. Zo weten inwoners waar ze aan toe zijn en kunnen ze zelfstandig de afweging maken welke stappen ze op welk moment willen nemen.

Planning

De huidige subsidieverordening stopt na 31 december 2026. Vanaf dat moment treedt, bij goedkeuring van uw raad, de nieuwe verordening in werking. Kort daarna kunnen inwoners subsidie aanvragen voor maatregelen die zijn uitgevoerd na 31 december 2026 als onderdeel van de gebiedsgerichte verduurzamingsaanpak.

Eind dit jaar stelt het college het eerste verduurzamingsplan voor de kern Duizel vast. Als deze subsidieverordening wordt goedgekeurd door uw raad, vormt deze subsidieverordening een belangrijk onderdeel van het gemeentelijke ondersteuningsaanbod. Ook zal het college op dat moment de bijlagen van de subsidieverordening wijzigen, zodat de subsidie vanaf dat moment

beschikbaar is in het gebied waar het verduurzamingsplan actief is en er een subsidieplafond voor dit gebied wordt vastgesteld.

In de eerste helft van 2027 stellen we het Warmteprogramma vast. Hierin zal voor de overige buurten duidelijk worden wanneer voor hen een verduurzamingsaanpak gepland staat.

Bijlagen

1. 26z.000827 - Subsidieverordening gebiedsgerichte verduurzaming woningen gemeente Eersel

Eersel, 22 september 2026
Burgemeester en wethouders van Eersel

secretaris	burgemeester
ing. H.M.L. Offermans	drs. W.A.C.M. Wouters

gemeente Eersel
Kempisch wonen in een wereldregio

Raadsbesluit

R26.091

Onderwerp: Subsidieverordening gebiedsgerichte verduurzaming woningen gemeente Eersel

De raad van de gemeente Eersel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 22 september 2026;

gehoord de beraadslaging in de commissievergadering van 13 oktober 2026;

gelezen de aanvulling op het raadsvoorstel van 27 oktober 2026;

b e s l u i t :

De ‘Subsidieverordening gebiedsgerichte verduurzaming woningen gemeente Eersel’ vast te stellen, waarmee:

a. eigenaar-bewoners van woningen en VvE’s, als onderdeel van een gebiedsgericht verduurzamingsplan, extra worden gestimuleerd om energiebesparende isolatiemaatregelen te realiseren;
b. eigenaar-bewoners van slecht geïsoleerde woningen met een lage WOZ-waarde in de hele gemeente extra ondersteuning krijgen bij het realiseren van energiebesparende isolatiemaatregelen, in lijn met de voorwaarden van de Regeling specifieke uitkering Lokale Aanpak Isolatie.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 3 november 2026

De raad van de gemeente Eersel

de griffier,	de voorzitter,
K. van Thiel-Klein	drs. W.A.C.M. Wouters